

GAZETTA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Foi'a, candu concedu ajutóriile. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieriesterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasovu 3 Maiu 21 Aprilie 1867.

Se prenumera la poste c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taș'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.
Transilvania.

Pentru articulu de fondu.

Fiindca nici centralismulu absolutisticu, nici absolutismulu mascatu prin constitutiune in Europa' nicairi nu mai are viitoru, prin urmare nici la noi nu se mai poate pastra, de aceea ne rugamur, că drepturile de autonomia marilor Principatelor alu Transilvaniei se fia sustinute si respectate, prin urmare se i se redeschida si diet'a pre temeiulu legii electorale din 1864. —

Articululu II transilvanu din an. 1848 séu legea electorală transilvana provisoria aristocratica.

Fiindca contrarii nostrii politici la tota ocazie batu in pînjeni pentru legalitatea dietelor si isi batu jocu de diet'a marelui Principatu alu Transilvaniei deschisa in Iuliu 1863 si continuata in 1864 pe temeiulu unei legi electorale octroiate, apoi inse indata si primite de buna voia prin dieta, — asié dati se mai certetamu inca odata si noi valórea a celei legi electorale, dupa carea deputatii de astazi ai Transilvaniei au fostu alesi pentru diet'a Ungariei si au mersu acolo; se o facem uocăta cu sange rece, cu legile positive, adica chiaru cu armele loru in mana, pentru ca cu atatu mai usioru se ne convingemu nu numai despre nedreptatea si neumanitata, ci totuodata si de nelegalitatea si nulitatea acelei legi.

Pana in an. 1848 diet'a Transilvaniei se compunea pe temeiulu legii electorale coprinse in artic. XI dietalu din an. 1791 si constă dupa impregiurari din 310 pana in 320 membrui. Noi amu avutu ocasiune de a ne occupa mai adesea de acea lege electorală, din care preoum scim, esiai un monstru de dieta, o bataie de jocu pentru libertate si egalitatea de drepturi. Asié este, acea lege electorală din 1791 era in sine foarte nedrépta, ea inse avea inca calitatile unei legi, pentru ca la infinitatea ei se obrazeseră si implineseră tote formele cerute de legile tierii. Inca odata: acea lege era nedrépta, era ince constituitionala.

Din contra legea electorală transilvana din Iuniu 1848 a fostu nu numai foarte nedrépta si asupritore pentru cateva clase de poporu ci totu odata si lipsita de formele recerute neaparatu prin legile fundamentale, prin urmare că lege din capulu localui nula si nimioiu, era apoi si de nu s'ar fi nascutu mórta din pantecele maghiare, adica a dietei revolutionarie, isi detinea insasi lovitur'a de morte, pentru ca indata alini'a prima a sa tiene curat, cumca acea lege se aduce „numai pentru acel singur casu”, adica numai pentru Transilvania se pota intra cu ajutoriul acelei legi pentru atunci odata in diet'a Ungariei deschisa la 2 Iuliu 1848.

Déoa diet'a Transilvaniei deschisa in 29 Maiu 1848 ar fi disu: Spre a luta parte la diet'a Ungariei, séu adica spre a ne sacrificia autonomia tierii noastre, se alegem ucrat dupa legea electorală boierescă din an. 1791, — atunci legea era lege, de si barbara, era purtarea dietei ar fi fostu inca sincera. Acea dieta inse in locu de a fi sincera de si despotica, facia cu evenimentele de atunci imbracă masca de fariseu, prochiamă egalitatea de drepturi, era in faptu o execuție intocma precum sta scrisu despre farisei si saduchi ca indepliniea legile lui Moise. Toti sarantocii, chiaru si criminalii scapati din temnitia numoi se fia avutu pielea de

cane*), remasera in posesiunea dreptului electoralu fara nici unu censu. Toti mesterutii saracuti si peteciti dela orasie si orasiele carii s'aru fi aratatu séu cu o proprietate de casa ori pamentiele in valóre de trei sutisiore, séu carii aru fi disu ca au venit uanual de o sutisiore florini m. c. se facura alegatori fara altu censu. Acestea trei clase de omeni favoră firesc pe elementulu maghiar. Locuitorii tierani din vreo 2500 sate déoa nu platesc afară de darea capului inca celu pucin optu (8) florini dare dirépta, nu potu fi alegatori. La altu locu si in altu timpu noi amu aratatu de repetite ori, ce insémna in Transilvania darea dirépta de 8 fl. la locuitorii tierani. Aceeasi insemnă la 1848 că se aiba cineva de ece. pamentu roditoru de clas'a I pentru semanatura 15 galete, 20 cara fenu, 4 vite mari de jugu, 2 vaci, 20-30 oi, cativa porci etc. Astăi candu pentru vite nu se platesc nici o contributiune, acei 8 florini se arunca mai totu pe pamentu, prin urmare economulu carele va plati 8 fl. contributiune dirépta (afara de orice crescaturi) trebuie se aiba o mosiéra frumosica, adica cam in valóre de 1500 pana 2000 fl. v. a. impreuna cu locuința si cu alte avuturi, prin urmare de 5 pana si de 10 ori mai multu de catu nadagutii peteciti de pe la orasie si orasiele ticalose coperite cu sindile si cu paie. Sunt o multime de sate, pana si unele saseocii, in care nu vei gasi nici unu locuitoru că se plateșca cate 8 fl. v. a. contributiune dirépta pe mosia. La acestea trebuie se mai adaugi impregiurarea, ca mai nainte de alegeri sufletu de omu n'a ingrijitu a se convinge, déca jupanii dela orasie sunt in adeveru proprietari de cate o casciora macar pe la esitulu strateloru, in suburbii séu pe o colina undeva si déoa aceleia sunt scutite de datorii. Cu totulu altmintrea se purcese pe la sate, pentru ce? din cauza ca acolo elementulu romanesku este predominitoru.

Eca deci in ce modu majoritatea de alegatori se prefacă că prin o intorsura de mana in minoritate; éca in ce modu natiunea romanesca din Transilvania fu respinsa in an. 1848 totu in slav'a politica de mai nainte. In acelu momentu intiegint'a natiunii romanesca si cunoscutu unde se afla popornu acesta. De atunci si pana in diu'a de astazi romanii n'au inostat a respinge dela sine acelui artic. II din an. 1848, precum au respinsu totu ce s'a facutu prin diet'a de atunci, din cauza ca totulu era combinatu asié, pentru ca romanii se remana totu in sierbitute.

Inse la artic. II din 1848 lipsesou si criteriile séu notele caracteristice ale unei legi constitutionale, prin urmare acelasi nu este lege; éca pentruce.

In puterea artic. XI din 1791 si dupa tota prae'sa parlamentara a soestei tieri statu propusetiunile si proiectele de lege ale coronei, catu si oricare altu proiectu de o insemnatate mai mare trebuie se se dea mai anteiu la o comisiune dietala, séu precum se numescu dupa legile transilvane systematica deputatii spre a se pertracta si pregati că proiectu, era intr'aceea deputatii era datori a impartasi proiectul si cu tramietorii loru spre a luta instructiuni noua.

Dupa artic. VII din 1791 potestatea de a aduce legi, ale schimba si ale splica in modu autenticu pentru Transilvania este recunoscuta numai marelui principie in comunu cu diet'a. Mai incolo

Orice proiectu de lege primitu de dieta trebuie se se supuna marelui principie mai anteiu numai spre confirmare, carele apoi séu ilu reiepta, séu ilu confirma intregu ori in parte, séu

numai cevasi modificat. Proiectul ajunsu la dieta că confirmatu se ia din nou in deshatere pentru casulu candu corona ar voi șresicare schimbari, in totu casulu inse se citesc din nou in facia dietei, se descrie din nou si se substerne acum a dou'a ora spre sanctionare. Acea sanctionare se da de catra monarchu cu forme anumite, din care nu poate lipsi nici unu cuventu.

Dupace proiectul descinde din nou si acum că legea subscrisea si sanctionata, apoi acelasi trebue se se publique atatu in facia dietei, catu si in tiéra pre la tota jurisdictionile. Din acelu momentu acea lege intra in puterea si valórea sa obligatorie pentru toti.

Din tota acestea conditiuni ale unei legi constitutionale transilvane la artic. II din 1848 nu s'a implinitu nici una, inse acea dieta revolutionaria nici ca a voitul se le implinesca.

Diet'a revolutionaria din an. 1848 s'a deschisu prin br. Puchner in 29 Maiu pe temeiulu celoru si epte propusetiuni séu proiecte venite dela monarchulu spre pertractare si codificare. Acea dieta revolutionaria calcandu preste artic. XI din 1791 sari dreptu la propusetiunea 3 despre uniune; dupa aceea delaturandule cu totulu, se apucă de fauvirea desu citatei legi electorale (artic. II) constatore din 10 §§-i; mai inseala si artic. III despre gard'a natiunala in 9 §§-i; art. IV despre roboz si dieciueli in 10 §§-i; art. V si VI totu in aceasta cestiune si inca alti cinci articuli, toti in fug'a mare, adica tote acestea facute gata, incalzite imbracate in două septemani numerate dela prochiamarea uniunii.

Aici nu se cuvine a uita, ca in an. 1848 calea ferata ajunsese numai pana la Czepléd, prin urmare ca pana la Innsbruck unde resiedea pe atunci monarchulu si indereptu le Clusiu se trecea cate două septemani, era telegrafia lipsea cu totulu. Inse ce se mai intemplă? Revolutionarii siliște pe monarchulu, că se abdica de potestatea sa de a confirmă si sanctiona legile si asié esí rescriptul reg. Nr. 3210/1848 din 10 Iuniu contrasemnatu de br. Lazar Apor consil. si Em. Szentgyörgyi secretariu dela canclari'a curții transilvana, prin carele imperatulu Ferdinandu da palatinului archiduce Iosifu protestea de a confirmă legile. Archiducele se si folosesc de ocasiune si — fara a mai cauta multu dupa forme, iute si confirmă artic. II transilvanu prin decretu de dato Buda-Pesta' 19 Iuniu 1848 Nr. 357 praes.

Aici erași se luamu bine sam'a: Diet'a Transilvaniei deschisa in 29 Maiu s'a si inchisu prin rescriptul regelui din 11 Iuniu 1848 Nr. 2519, contrasemnatu br. Lazar Apor si Carolu Ozák, prin urmare totu ce s'a intemplatu dupa inchidere, s'a facutu in dosulu tierii, pe furisiu, prin cabala, intriga si revolutiune.

Totu de dato 11 Iuniu 1848 s'a confirmata si uniunea Transilvaniei cu Ungarie. Rescriptul regescu scrisu intr'unu exemplar, care coprindea sanctiunea s'a subscrisu numai in Iuliu alu aceliasi anu; inse nici acel rescriptu, nici legea insasi nu s'au subsemnatu de regale in atatea exemplare tiparite cati era membrii dietei, dicasteriile si jurisdictionile tierii, pentru ca se pota publica in tiéra si asiedia pe la archive, precum se cere dupa legi. Ce e mai multu, ca in toamna anului 1865 cerenduse că legea uniunii sanctionata se se pună pe més'a dietei din Clusiu, cautata fiindu prin tota archivele nu o gasira nici ari, ci gasira numai rescriptul de sanctiune.

Din acesta deductiune istorica fundata pe adeveru se recapitulam urmatorele.

Rescriptul de sanctiunea uniunii a esit mai tarziu decat celu sunatoru pentru inchiderea dietei; prin urmare

*) Numerulu privilegiilor mari si mici in Transilvania se computa cam la 50 mil. —

Uniunea nici s'a publicatu nici s'a pututu publica dupa tienórea legilor tierii.

Ne intemplantuse acésta, palatinulu Ungariei nu a fostu in dreptu nici de a confirmă nici de a sanctiona legi privitóre la Transilvani'a.

Rescriptul regescu din 10 Iunie Nr. 3210 1848 nu a pututu investi pe palatinu in asemenea modu unilateralu cu nici unu dreptu de suveranitate asupra Transilvaniei cu calcarea articulilor VI si VII din 1791; prin urmare

Artic. II din 1848 nici chiaru că provisoriu nu avuse nici o valoare de lege; de unde erasi urmáza ca

Acelasi articolu II aplicatu in an. 1865/6 trebue se fia privit si judecatu numai că octroy venit preste celu din 1863 dupace se facusera mai multe promisiuni fórte solene, ca nu se va mai octroa nimicu.

Fiindu tóte acestea asié, remane la judecată sanetósa si la simtiul de dreptate alu fiacarui patriotu a trage paralela intre legea electorală octroata de catra diet'a revolutionaria din an. 1848 si intre cea octroata de catra monarhului in 1863, inse apoi desbatuta si primita de catra insasi diet'a.

Legea despre egalitatea de drepturi a celor trei limbi in Transilvani'a decretata in dieta la 1864 este confirmata prin preanaltulu rescriptu ces. regescu din 5 (cinci) Ianuarie 1865, cu tóte acestea ne fiindu sanctionata si publicata, éca cum ii denéga valórea ei.

Cu statu mai virtosu sunt romani in dreptu a denega la articolul II din 1848 valórea de lege. —

G. Baritiu.

Brasiovu. Luni in 29 Apr. se tienú aici adunarea districtuala, adica cea compusa din 26 representanti ai cetatii si 26 ai comunelor rurale in care se alese o deputatiune de 12 membrui insarcinata o saluta pe Esc. Sa dn. grafa Péchy in calitatea sa de comisariu regescu in Clusiu. Deputatiunea va fi condusa de do. Fridericu Fabricius prefectul cetatii si alu districtului, ea va trage diurne cate 5 fl. v. a. si plat'a carausiei. Acea deputatiune destinata de adunarea comunei cetatiene a fi numai de 6 membrui, se prefacu in alt'a de 12, din cauza ca astadata voint'a comuneloru rurale reprezentate prea bine prin vreo doi primari destepți si prin cativa notari inzestrati cu destula cunoscintia de lucru a strabatutu si a paralisatu voint'a majoritatii cetatiilor, carii isi trasesera sam'a si cu eas'a comunala pururea desiderata si incarcata cu datorii pasive. La aceasta adunare loà parte numai unu romanu, carele inse pe langa o declaratiune motivata in facia adunarii inca se abtienu dela votu. Cei 12 alesi sunt toti sasi si nici macar unu unguru. Cele siepte sase (Sacelele) care pana la 1848 stetsera in referintie feudale catra Brasiovu nici astadata n'au fostu reprezentate de loou. Lucru demn'u de insemnatu, ca acea poporatiune de 25.200 suflete nu e reprezentata politicesce nicairi. Mai aratati'mi o asemenea anomalia in totu coprinsula imperiului. Se nu credeti inse ca poporimii din Sacele ii pasa ceva de acea anomalia, pentru de 'iar pasa, si-ar ridica macar degetulu celu miu.

— Faim'a adusa de foile din Clusiu, ca auctoritatile din Brasiovu aru fi introdusu in trebile publice limb'a maghiara e falsa cu totulu.

(Bataia sangerósa intre unguri si romani la Satulungu.) Trebuea óre că temerile nostra manifestate in Nr. 29 se si fia asié curendu ilustrate prin exemplu? Eea fapt'a catu se poate mai pre scurtu, din cauza ca voimur a preventi numai faimile sburatore, nu inse si cercetarea oficiala.

Dumineca dupa amíedi in diu'a de s. Pasoi pre candu romanii se astă in bisericu, mai multi unguri esisera la campu spre a inchide vite din locuri de contenit, gasira inse numai turmele de oi aduse estimpu că totu de a u n a de multe sute de ani pentru fetatu si tunsu pe locurile destinate inadinsa spre acelu scopu, si voindu a le inchide batura pe pastori (ciobani pe turcesce) fórte reu si ii luara pe fuga. Audinduse acésta in comuna vreo 20 proprietari de vite esira naintea ungurilor spre a'si scapá vitele si ii batora. Atunci ungurii alergandu in satu, trasera clopotele in dunga, dupa care armati care oum au voit u se inieptara asupra romanilor, sparsera cateva ingradituri si usi, batendu cumplita pe barbati si femei, éra despre doi ni se spune ca aru fi in döga de mórté.

Asié au serbatu romanii din Satulungu pascale. — Acei romani venisera cu o septemană mai nainte cu rugamente in scrisu adresata autoritatii districtuale spre a lua mesuri asupra ungurilor amerintiatori. Luni adó'a di de pasci adica dupace fusera batuti si schilaviti, erasi se infaciosiara la prefectura vreo 60 insi cu o noua rugamente. Suntemu tari in credintia, cumca auctoritatile competente voru lua acestu casu de brutalitate la o cercetare atatu mai strinsa, cu catu unu unguru anume David in ferovoreia incaieraturii a strigatu, cumca cutare amplioiatu dela administratione ar fi incoragiata pe unguri la asemenea brutalitati, prin urmare chiaru pentru onórea acelui deregatoru se va cere cea mai strinsa cercetare.

In Satulungu sunt 6400 romani si 2550 unguri (csángó). —

— Totu la Satulungu unu padurariu impusca in 26 Aprile ps unu unguru de acolo, carele se incercase a'lui omori. Glontiulu trecu prin pantece si esi pe ceealalta parte.

Despre escesele sangeróse intemplate in septemanile trecuti la orasulu sasescu Presmeru (Tartlau) si la Helchiu (Helsdorf) ar sci spune gazet'a germana de aici dupa date autentice: Noi scimu numai atata, ca in urmarea acelora trei ómeni au murit, éra anume unul dupa durerile cele mai fioróse si indelungate.

Din colea preste Oltu unu deregatoru de curte impusca pre unu romanu.

(Cu privire la functionarii publici) amu disu in Nr. 28 alu Gazetei oa este bine că se luamu actu de cele ce se impartasiescu in foile neromanesci cu atatu mai virtosu, ca noua pre langa elastic'a lege de presa nu ne este ertatu a publica asié oeva. Astadata avemu satisfactiunea de a inregistra dupa „Hon (Patria)" si „Korunk (Timpul nostru)" urmatorele. In comitatulu Doboci sunt mai multi amplioati, carii in siepte ani isi platira tóte datorile, facura si stari pana la cate douăadieci mii fiorini v. a. Altulu in comit. Clusiu isi facu in unu anu o trasuro ou patru cai, precum n'are nici eas. sa br. Lud. Josika prefectulu comitatului, éra dela sarmanii romani isi castigà o turma de oi. Altu amplioiatu prinse pe unu boieru (maghiaru) dela Milasiu ou gendarmi si intindindu'l pe banca ilu batu statu de complitu, in catu acelasi la septeman'a muri.

In comitatulu Turdei unu functionariu fură sume de bani, éra altulu luà dela unu ostasius sarman licentiatu unu pamentu de 10 ferdele numai pentruca'i impartasi resolutiunea dela regimentu. In comitatulu secuiescu alu Murasius lui mai multi amplioati isi facura oase precum este palatulu pr'torialu din M. Osiorheiu s. s. a. Ambele diuarie marturisescu, cumca din toti acei amplioati inferati astfelu numai unul este de alta nationalitate, éra ceilalti toti sunt unguri. „Kor." mai adauge, ca elu mai are date numeróse de felulu acesta, oa inse nu le publica pana acum; preste acésta insémna, ca toti acei despoitori voiescu in poterea bratialor a remaué in deregatorii. Crede „K." ca astadata va gasi mai buni?

Din Iar'a de ioseu (in comit. Turdei), unu orasieu micu amestecat se scrie in „K. Közl." Nr. 50, ca acolo cam de doi ani incóce s'a formatu o banda de furi carii spargu case si inquieturi. Dela Octobre incóce s'a spartu la 15 locuri, éra in 2 Apile sparsera la negotiatoriului David János, ii luara 400 fl. v. a. si cateva obligatiuni. Gendarmii din locu ii sparsera, inse dn. solgabirau D. A. deie drumulu tocma la capitanulu furilor; se vedi inse minune, ca acelu talchariu re'ntorse pagobitalui 336 fl. v. a. de buna voia. Locuitorii fruntasi se resculara asupra acelui amplioiatu ticalosu provocandu'l că se puna pe hoti la umbra, inse pana in 6 Aprile fara nici unu rezultat. Se mai insémna, oa acelu amplioiatu D. A. are tocma atata invietiatura, cata 'si putu se castiga in trei clase elementare, pentruca mai multe nu cercetase, éra domn'a solgabiraita este celu mai bunu consiliariu alu lui etc. La corespondintia e subsrisu Szöllösi János proprietariu.

Totu „K. K." impartasiesce, ca precum din Fagarasul a mersu petitiune in favórea dlui prefectu I. Puscariu, asié din comit. Albei de susu a mersu in contra dlui prefectu Aug. Ladai, pe carele ungurii voiescu a'lui vedé departatu si ceru unu maghiaru in locu'. „K. K." atla in ambele acestea casuri o mare lipsa de taotu.

Aceleasi foi unghresci din Clusiu voiescu a sci, ca in Fagarasul ar predomini o bucuria

fórte mare, pentru casulu, candu dn. Ios. Hosszu ar veni acolo că prefectu, adica tocma contrariul de ceea ce s'a citit in Gazeta Nr. 30 la calcaiu (corege datulu 19/4 in 27/4).

„Herm. Ztg." publica unii articoli de fondu despre functionari si advocati, scriși cu multa cunoscintia de lucru si ce e mai multu, fara patima. Asemenea informații fundate pe adeveru platescu multu, pentruca aducu in mare confuziune pe laudatorii timpului trecutu pana la 1848 si arata curat, cam ce se poate astepta de aici incolo dela functionari ignoranti si stricati inca de acasa. —

„Korunk" din 26 Apr. e catranitu asupra Gazetei pentru articoli din urma publicati a-supra uniunii. Acei ómcu sunt dedati a tracta totu numai cu sclavi, prin urmare déca mai audu si cate unu ouventielu de omu liberu se facu prafu de pusca. Niciodata redactiunea Gaz, nu a fostu capace de obraznicia de a sustine, ca acésta fóia ar fi representant'a natiunii romanes, a pretinu inse ne'rcetatu, că se fia intrebatu adeverati ei representanti. Nu fantasi'a, ci ladile pline de documente si esperiintia de tóte dilele ne silesou a vorbi precum vorbim. Pe cifrele lui Mersich citate de K. nu damu nimicu. —

Brasiovu, Mercu in septeman'a luninata. Scimu, ca junii romani in totu anulu isi petrecu facundu excursiuni prin gradini si a 4 di de Pasoi la Pétra lui Solomonu, de unde cu bradi ornati calari si precedati de musica inter salve nenumerate tienu unu conducta pe dinaintea cetatii, trecandu la locul de exercitiu cu aruncarea buzduganului. Estimpu fura onorati junii la pétra lui Solomonu cu o visita din partea garnisonei. D. colonelul de Wirth cu o suita de 10 oficiri visitara pe juni acolo. Una suta de fetiori cu o suta de salve intimpinara pe óspeti. Arangementul si spesele necratiate pentru dovedirea ospitalitatii romane intru onoarea ospetilor facu d. Ioane Padura negotiatorul onore, si merita tóta recunoscienta, ca ce ospetii fura incautati de petrecerea cea matura a junilor nostri. D. colonelul inca onorà a-cesta se bărba, disponendu, că band'a militare se distraha publicul celu nemodificabil de tóte nationalitatile, ér' conductul calaretilor fu primu cu unu marsiu cantat de band'a militare. Cá la trei sute calareti in ordine disciplinata si vro 30 insi in costumu nationala candidu serborescu trecu in ordine mai distinsa că de alte dati. Éca si romanulu de diosu sci a dă dovedi de ordine si de ceea ce e frumosu intrecandu cu conduit'a sa pe alti pretensiiosi. Mai lipsesce introducerea cantelelor nationale si a jocurilor eroice si martiale, cari nu potu lipsi dela nici o petrecere natiunale. — La 15/3 Maiu credem, ca se va suplini si a-cestu scadiamentu petutindenea. —

Din muntii apuseni primiu descrierea ovatiunilor celoru sincere si entusiastic facute de fratii nostri munteni in 24 Aprile la sosirea erculeului deputatu romanu in camer'a din Pest'a, a aperatoriului autonomiei transilvane si alu libertatii nóstre natiunale-politice in facia antagonilor, a Domnului v. comite Dr. Iosifu Hodosiu, dreptu reu-noscere premeritata si dreptu multumire onoratória, precum vomu vedé pre largu in Nruu venitoriu. Ore aceste voru fi „buitogotasiurile" din diurnalele maghiare? —

UNGARI'A. Episcopatele catolice ale Ungariei pregatescu unu album fórte elegantu pentru serbatórea s. Petru si Paulu, care se va serbá in Rom'a in 29 Iunie la 1800 ani dela marturismulu acestoru apostoli, si 390 episcopi din tóta lumea au facutu aratare la Papa, ca voru luá parte la aceea serbare.

Diurnalele Ungariei se occupa cu dreptulu de competitia alu municipalor, cu autonomia' besericeloru si cu restaurarea congregatiunilor dela 1861 pentru nou'a alegere a amplioatiilor. Romanii diu Ungari'a inca nu remanu indereptu cu conferintiele si cointelegerile preliminari, numai una le lipsesc, ca spitalul de a premerge cu sacrificia la infinitarea de scoli natiunali, cu poteri unite, nu 'lu pré vedem si figurandu că dovada de entusiasmu natiunalu, fara de care nu ne suride multa viéția politica, la nici unii. —

Din Ungari'a mai primiramu dela Siomcut'a mare cercularulu si epistol'a dlui Nic. de Ujfalusy nou-denumitul capitancu primariu alu districtului Cetatii de pétra, adresate asesorilor actuali si onorari, tiparite separatu in

ambele limbi ungurescă și romanescă, insocite și de căte o epistola scrisă către romani românescă, prin care sunt provocati pe 7 Mai a.c. la o conferință confidențială, se intielege că de natură administrativă și politică. —

Prag'a 22 Aprile.

Nu potu trece cu vederea, că se nu reescu cevasi mai pre largu despre luptă parlamentară, care a decursu în capitală Boemiei cu ocazia siedintelor camerei acestui regat. Ce cu atât mai necesari credu a fi, cu catu pușetuna politica a cestui regat, în prezente se pare a fi identica cu aceeași a Transilvaniei. Ce a fostu dietă Transilvaniei din tóm'a an. 1865 pentru romani, aceeași a fostu dietă regatului Boemiei din Aprile a. c. pentru cehii federalisti și autonomiști. — In corespondință din 4 l. c. am fostu memoratu, că regimul, prin influențări ne mai audite, i-a succesi a' si formă o majoritate absolută în cameră Boemiei. Acésta au facut regimul pentru aceea, că cameră Boemiei se tramita deputati in Reichsrathul vienesu, ce nu s'ar fi intemplat de securu, indată aru fi avută cehii majoritatea în cameră loru; dicu „a loru”, de órare dintre celi 4,720.000 locuitori ai acestui regat la 3 milioane sunt boemi (cehi). —

In 6 l. c. s'a deschisu cameră prin unu rescriptu regescu, care provoca pre acésta a trame deputati la senatulu imperiale din Vien'a*). Indata ce s'a ceditu rescriptul au si fostu proteste din partea boemilor, din caus'a că alesii nu s'a comunicatu camerei si in limb'a boema, pre candu mai de multu se pertractă in cameră Boemiei numai boemesce, ér' dela 1861 încóce inca a fostu limb'a boema egală indreptatită ou cea germană in camera. Presedintele camerei se escusă la aceste proteste, că densulu nu scie boemesce, a promisă inse, că in venitoriu tōte ordinationile presidiali se vor comunică si boemesce prin vice presedintele. Dar' acestă că germanu ne sciendu bine limb'a boema, indata ce au comunicatu ună ordinatione presidiale in limb'a boema, care numai o tortură, se scăla dia centru (boemii) unu deputat si face reflesiunea, că densulu nu au precepuit de locu pre vice presedintele, de órare acestă nu au vorbitu in limb'a boema, ci pôte in cea cislaitanica (!) (aplause sgomotose). — Sub aceste auspiciose s'au inceputi dar' siedintele camerei boemesci.

Se incepe verificarea deputatilor. In comisiunea permanentă, care are de a se ocupă cu verificatiunile deputatilor, au fostu boemii in majoritate, asié acésta au si referatu prin Dr. Rieger, că se se nemicăsca alegerile celor 54 deputati alesi dintr'unu despărțimentu al proprietarilor mari, de órare la alegerile acestoră s'au intemplat mai multe escese, precum documentăză protestele multor alegeri etc. Germanii sunt contra acestoră anulari. Se nascu desbateri forte infocate. Boemii opunăsă in siedintă camerei din 10 Aprile din tōte poterile. Germanii tacu că percele, basandu-se pre majoritatea camerei, dar' nu pre legalitate. Mai multi boemi vorbescu pentru anularea alegerilor ou date invederate a mana, între cari si Dr. Rieger, ma si mitropolitul principă de Schwarzenberg; toti acusa pre gubernatoriu, — care a fostu de facia in acésta si in tōte siedintele că comisariu regescu — dicundu că densulu si organele lui au comisă cele mai multe escese la alegeri; deci se facu interbelatiuni la gubernatoriu, acestă tace fara de a respunde. Intre alții

Dr. Grégr dice: Regele nostru a desființat cameră trecuta spre a audi parerea ne falsificata a poporului. Poporul boemu a alesu cu unanimitate mai toti ablegatii sei de mai nainte. Poporul boemu, care formează majoritatea absolută in tiéra a statu unanum, pre langă drepturile sale cele sante — si totusi aici in camera se află in minoritate, in minoritate in urmă rezultatului alegerilor proprietarilor mori, de órare celi alesi in acésta grupa sunt de pareri contrarie cu poporul. Prin acésta inse se falsifica respunsulu, care poporul e chiamat a'lu dă regelui, alesii devine men-

tiuna politica! Alegeriorii au fostu suprmati-sati. Eu am vediutu oficiali betrani apropian-duse, cu ochii in lacremi, de locul alegerii, cari au alesu in contra convingerilor proprii, de órare acésta alegeră au avută influență a-supra esistintiei loru si a familiei loru. Asié dar' a potutu regimul se comandeze unu regimentu de ostasi la alegeri. Regimul are acum ună cameră, care merge bratu in bratu cu densulu la bine său reu, — unu opu alu Esc. Sale d. gubernatoriu, care in asta privintia intru a-deveru a documentat, că e măiestrul celu mai mare. Dè Ddieu, că dui si cu alte impregiurari se se arate că celu mai mare măiestru. La atari midilōce nu s'ar fi dediosită unu iudigenu! — La atari midilōce a trebuitu se se chiamă unu barbatu din strainitate, unu barbatu de statu, carui'a i'a succesi a crepă diamantulu „Austri'a“ in ducă diumetati. Numai la topire de nu iaru disparé din mani ambele diumetati! (vyborne). Numai o mangaiare avem, si acésta e convingerea, că numai acea e duravera, ce e asediati pre baza drepta si morale, asié si la staturi. Unu regim, care se apuca de suprmatisare si falsificarea camerelor — unu atare regim sta pre petiore de lutu. —

Dr. Rieger se sfarma pentru o gubernatoriu nu respunde la interbelatiuni, dar' tōte in-desiertu. Germanii inca tacu cu totii, simtiendu-se manjiti.

Dr. Klaudy (boemu) dice: Numai ce e reu incungiura lumină si numai nedreptatea se teme de opugnare. Pana acuma era datin'a, că comisariu regescu se respunda indata si totudeun'a la tōte interbelatiuni ce i se facu. Si regimul de astazi seteme erasi de lumina, de órare nu se basăza pre dreptate, si respunde la a-deveru ou forță! Se revădu la unele escese intemplate ou alegerile. —

Dupace au vorbitu mai multi boemi, in urma li-a cuventulu comisariu regescu bar. de Kellersperg, si respunde la unele interbelari, dar' nu la tōte, nisuescă a deminti cele asfamate de boemi, escusanduse, că regimul nu s'ar fi folosit de agitatiuni la alegeri etc. —

Dr. Rieger, la aceste constatăză: Eu nu sum in stare a recunoscere de a-deverate cele dise de catra comisariu regescu. Esc. Sa d. gubernatoriu se insiela déca e de parere, că dui prin cele dise au debilitat poterea interbelariloru nōstre. Nu sunt drepte expresiunile Esc. Sale! — Strigari din partea germaniloru! la ordine! sgomotu mare. Presedintele clopotiesce. Rieger — cu focu mare — vre se continue. Germanii striga (că in Pest'a tigrii et comp.), sgomotul e forte mare. Signalulu presedintelui nu se aude. In urma incéta sgomotulu si Rieger cu focu si mai mare repetesce de nou, ca nu e dreptu, ce au disu gubernatoriu facio cu alegerile. Numesce mai multe escese la murindule prin documente invederate. In urma dice, ca densulu noii de catu nu e indestalită cu responsulu gubernatorului.

In siedintă urmatoră se pune caus'a acestoră 54 deputati la votisare, si ce se vedi! minneea minuniloru, toti 54 deputati, ale caroru alegeri era dată după lege se se anuleze au votat ueli insii verificarea alegeriloru propriu! — si majoritatea germană a camerei iau verificatu pre toti, său mai bine, s'au verificatu ueli pre sene. —

In 13 Aprile in siedintă a 6 si cea din urma a camerei, presedintele provoca pre deputati, că acestă se aléga pentru senatulu vienesu deputati. Mitropolitul principă declară, că densulu nu va alege, de órare nu are pre cine din sinulu camerei presente, ca pre cine ar avea nu va primi mandatulu*) si după acésta declaratiune indata parasesce cameră. (Va urmă.)

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci 26 Aprile. Parlamentul României s'a inchisu prin unu mesagiș alu Domnitorului, alu carui cuprinsu recunoscere pre de o parte activitatea corporilor

*) Acésta o diee Eminentă Sa de órare in acésta camera nu se află neci macar unul dintre celi 10 principi 25 conti 8 baroni etc., cari au fostu in camera din Februarie a. c., vedi „Gazeta“ Nr. 17—18. Acești magnati, cele mai înalte autorități ale Boemiei fura toti delatorati din cameră de acum prin agitațiunile din vorba, că unii, cari tineau cu poporul boemu. Dintre vreo 20 principi ai Boemiei numai unul retacită au fostu de facia in camera! — Coresp.

legislative ale statului, ér' pre de alta parte isi exprima parerea de reu pentru a remasă unele obiecte importanță inca neresolvite. — De aici incolo dar' va incepe activitatea ministerului a se desvoltă in elementele convictiunii, ale profesiunii si ale harniciei sale intre marginile legilor, si de cea se va ocupa cu distincția de instituția obligatorie si prin ea de cultură a poporului mai mult decât celelalte ministerie de pana acum, vomu crede si noi, ca e devotat cauza națională, care pretinde si din altu respectu o vighiare si una preparare neadormita pentru a pune pe națiune in posibilitate de a preveni orice pericol si ar amenință din înaintea său din afara de catra naționaliștii de scărtă, său de catra antagonistii seculari ai romanilor si ai existenții loru politice. —

Că urmare din Nru alu trecutu despre urările omagiale in diu'a nascerei Domnitorului Carol I. adaugem cuvintele M. Sale catra municipalitate, careia multumindu'i a disu, că ceea ce i se spune astazi M. Sa le are in inimă Sa inca de multu pentru orașul București.

Dupa celelalte autorități ale statului la 2 1/2 ore ministrul de resbelu in capula oficirilor garnizoanei tienu urmatorul discurs:

„Mari'a Ta!

„Armată că si întrăna națiunea, depune astazi la pitiile tronului Mariei Tale, urările cele mai ealduroase si este fericita a putea exprimă din nou ca devotamentul si credința catra M. Ta si dinastia M. Tale este si va fi realegiunea sa.

Se traiesci M. Ta!

Se traiesca România!“

M. S. a multumit armatei prin cateva cuvinte bine simtite si in urma a binevoitu a convorbii cu unu mare număr din oficeri de tōte gradele.

La 3 ore, corpulu diplomatic si consularu a fostu primitu de M. S.

In lipsa dui baronu Eder, decanulu agintilor politici, d. Green agentu si consulul general alu Mariei Britanii si Irlandei, a felicitat pe I. S. in numele intregului corp diplomatic.

M. S. a respunsu multumindu pentru sincerele felicitări ce i aduce si a binevoitu a convorbii cu cei mai multi din dloru scl. —

— „Romanul“ publică aceste: „D. Vegezzi-Ruscalla si alti 35 de membri din partidă națională din Itali'a au adresat una felicitare, pe care o publicam mai la vale, dui El. Macelariu, deputat ardelen la dietă din Pest'a. Mama-patria simte vibrându animă ei de durere si de speranță, la ori ce suferintă si la ori ce avîntu alu fieci sale departate. Si astazi, candu acăta luptă contra egemoniei ce vré s'o surume, s'o desfîntie că națiune, Italianii din Itali'a adresă frăților dintre Tisa si Carpathi sau cuventul de imbatăre, de iubire.

Naționalitatea findu aceeași, cauza libertății ună si aceeași pretutindeni, Itali'a, prin vocea unoră din fii sei mai eminenți, proclama solidaritatea intre acei ce luptă pentru același scop, si intinde mană sa romaniloru. Se stringem cu iubire acea mană si românii din tōte partile, prin faptele nōstre, se aratam ca intelegem cuvintele ce ni se adresă, meritam se ni se adresăm.

„Domnule Redactoru!

Bine voiesc, te rogu, a inseră in diuariul dtale alaturată adresa, ce mei multi cetățeani italiani au adresat dui Macelariu deputat roman la dietă Ungariei. Vegezzi-Ruscalla.

Turinu 12 Aprile 1867.

Dui Elia Macelariu, roman transilvanu, deputat in dietă dela Pest'a.

Animos'a aperare ce ai facut la dietă Ungariei drepturile romanilor dependenti de corona Austriei, spre a se bucură de autonomia loru națională, a escitatu admirarea liberalilor italiani, cari vedu in dtă unu adevăratu fiu al Romei, unu demnu frate alu locuitorilor din Istri'a si Trent'a, cari si ei voru a se bucură de naționalitatea loru.

La pările Carpaților că si la pările Alpilor Rhetici si Norici, cauza este aceeași: Santă cauza a naționalității. In momentul candu Germania se constituie, candu Itali'a voiesc a se completa, nobilele dtale cuvinte dobândesc unu resunetă in tōte animele.

Itali'a care este mană patria a romanilor, Itali'a trasare de bucuria cogându, ca se apropia diu'a candu dogmă naționalitatii va fi basea adevăratului dreptu alu gîntiloru in locu de principiul dinasticu, si noi subsemnatii, in numele mai multoră din compatriotii nostri,

*) Insu-mi na scia cu ce dreptu me folosescu de expresiunea „senatulu imperiale“, de órare ce acestă nouă si senatulu imperialu intregu, ci numai „alu provinciilor, ce nu se tine de corona Ungariei“, precum insuși rescriptul dice. — Coresp.

iti presentamu, domnule, felicitarile noastre, ca ai sustinutu drepturile unei natiuni suore contra calcarilor altii natiuni, care n'a invetiatu nimicu din nefericirile ce a induratu, si a remasurba in facia spiritului etnic ce se desvolta, se propaga si nu poate decat a triumfă intr'unu timpu ce nu va fi pre lungu.

Onore, de una suta, de una mii de ori onore tie! Liberalii italiani te admira si te saluta!

(Semnata) Vegezzi-Ruscalla si alte 35 semnature.

Turinu, (orasiulu ce a obtinutu succesul causei italiane) 12 Aprile 1867.

Situatiunea politica.

FRANCI'A. Parisu 29 Aprile. In causa cea flagrantă a Luxemburgului constatăză atatu diurnalulu „Patria“, „France“, că oficiose, catu si „Etendard“, cumca la propanerea Austriei s'ar fi primitu, că se se tinea o conferinta in Londonu pre 15 Maiu pre basea proiectului formulat de Austri'a, care e, că fortaréti a Luxemburgului se se derime, si statulu Luxemburg se devina neutralu. Din toate incercările midilocitorie ale diplomatiei numai atata e rezultatul, care inse, precum in anulu trecutu se deochiasera midilocirile Franciei, asi nu are prospectu de a restatorii neci acum vreo pace duratoria neci a face, că giganticele pregatiri de resbelu pentru o lupta generala in Europa se nu se considera a fi neaperatut de lipsa pentru sustinerea onorei, a vietiei statelor, pentru triunfarea principalor, a caroru flamura se afla redicata pentru venarea planurilor pangermani, panromani si panslavu si cu toate acestea pentru sustinerea cumpenei drepte europene. — Dovada la aceste sunt armarile necontentite satu in Franci'a, catu si in Germani'a si Rusi'a.

In Franci'a chiaru „Monitoriulu“ marturiscesc, ca s'au conchiamatut toate rezervele de pre patru ani cu ordine, că armata francesa pana la 1 Maiu se se afle sub exercitiile sale. De alta parte se scrie totu dela Parisu, ca in casu de resbelu imp. Napoleonu érasa va luá suprem'a comanda, ér' supremu comandante va fi gen. Polaco, si comandante de cav. gen. Fleury, care nu morí dupa cum se audí, ci se afla numai atacat de o bôla momentana. Min. de resbelu alu Franciei a ordonatuna una manevra cu toate rezervele de 6 ani pre inceputulu lui Maiu. Partea femeiesca se occupa cu prepararea munitiunei. In Versailles se facuta probe cu tunurile cele portative. Fabricile din Belgu, precum si cele din Anglia sunt deobligate pre langa anticipatiuni de sume mari a lifera pana 1 Ianuie puseci „chassepot“ cu terminu peremptoriu si cu conditiune, că pentru fiacare di de amenare se li se subtraga din acordu cate 10.000 franci. Tota Franci'a se afla atinsa in ambitiunea sa si doresce repararea onorei celei amenintate in decursulu resbelului din anulu trecutu. — „A. Allg. Ztg.“ marturiscesc, ca regimul frances a cumparat si din Americ'a de nordu vreo 200.000 puseci de calibrulu nou, pre care le va escorta gen. Ronciére. „Indep.“ descoperă, ca dela sudulu Franciei s'au etraportat la Argentoratu (Strassburg) 100 tunuri; si unu numaru mare de tube de tunuri incarcate pre drumulu de feru se straporta, poate ca pentru Rinu. Siebi porturilor marine sunt chiamati la Parisu pentru a si primi instructiunile. Probleme cu tunurile de arama inventate de locot. colonelul Martin de Brettes au datu nesce rezultate surprindetorie, incatut unu tunu de acestea cu o singura descarcatura se poate nimici frontulu unui batalionu intregu. Aceste tunuri batu in departare de 1800—2000 metre si intr'unu minutu desearca 40—50 puscaturi. Lui „Pester Lloyd“ i se reporteza dela Parisu, ca incordarile Franciei se paru a fi indreptate catra Germani'a de sudu, spre care scopu se afla la Strasburg 250 tunuri aduse dela Toulouse, mai armanduse si 50 de tube pentru Rinu cu scopu de a sili Germani'a de sudu la pace si neutralitate.

Locutorii din Luxemburg au afisat plăcate, prin cari dementu respandirile diurnaleloru, cumca nu ar vré se se anecseze la Franci'a si atestéza, ca simpatiele Luxemburgului sunt pentru Franci'a. —

GERMANI'A. Negarea regimului prusianu, cumca nu armesa e numai o stratagema poli-

tica; pentru ca elu a tramsu plenipotentati militari in Bavaria, Würtemberg'a, Darmstadt si Baden spre a inteti inarma: ea si pregatirea de resbelu a statelor acestora. Se mai emisera si ordini de di militari pentru exercitiulu recrutoru din Sacsonia incorporanduse la corporurile de armata. Toate fabricele si arsenalele sunt marturia via, ca nu se pune multa sperantia in midilocirile diplomatice, ou atatu mai vertosu, ca-ce in provinciele Renane prusaine se inarmaza toate forturile, cu toate că regin'a Engliterei a desfatuitu Prusiei, că se incungure calamitatea resbelului europeu, ca-ci la din contra Anglia va oserba facia cu pretensiunile cele fara mersu alu Prusiei o neutralitate desaprobatoria. — Regele Wilhelm in betia fortunei militare dela Sadov'a e cu totalu resoluta la resbelu si de aceea neci că primi propusetiunile midilocitorie facute prin regale Belgiei, si la pregatirile Franciei dice, ca armata prusiana se poate pune pre pitioru de batalia in 20 dile la granitiele amenintiate, seu va intră in Franci'a; fiinduca punctul cardinalu alu intrebatiunei de facia nu privesce numai de:imarea fortaretiei Luxemburgu, ci si regularea granitelor care o apromise Bismark imperatului inaiste de inceperea resbelului din anulu trecutu. Acesta e buba, oea ce dore pe Franci'a. — Prusia mai astepata numai manifestarea camerelor din statele federatiunei, cari se voru deschide la 29, atunci se va decide si atunci vomu vedea mai apropiu intentiunile Prusiei, care se pare inca a innotă intre frica si ambitiune. —

RUSI'A inca armaza pe suptu mana pentru orce eventualitate si se ingrigesc de timpuriu de spese de resbelu, nervus rerum gerendarum, spre care scopu si-a vendutu si posesiunea din Americ'a nordica statelor unite cu 7 mil. si calea de feru dela Petruburgu la Moscov'a unei societati engleze cu 100 milioane ruble, facundu preste acesta in 3 luni 3 imprumuturi de loterii. — Una uocasu imperatoru face din Poloni'a provincia rusasca, că orce alta provincia, sterzgandu i orce suvenire polona in manu'a Europei civilisate, care si mai redica glasulu simpatico oculu pucinu prin organele publicistice pentru sértea miserei Polonie, care mai apeliza la simpatia Europei civilisate prin memorande triste. Rusia pasiesce acum pe facia si la incarnarea ideei panslavismului.

Unu congresu de semintele slave se tiene tooma acum in lun'a lui Aprile in Moscov'a, fiindu chiamati representanti din tota lumea slava la espusetiunea ethnografica, ce se deschide in Moscov'a. Arme nationale, mobilii, fotografii si desemnuri, si totu feliulu de obiecte, cari se reprezentaze diversitatea moravurilor si a dativelor tutororul semintilor slavice, se tramisera la espusetiune, care va representá panslavismulu suptu auspiciale auctoritatiei Cearului. Pregatiri pentru primiri, manifestatuni, serbari, banchete si alte distinctiuni occasionale sunt puse la cale. Austri'a inoa se afla representata cu vreo 50 cechi, slovaci; slavi de sudu, bosniaci, bulgari, numai polonii voru lipri. Asta espusetiune e o contrabalansare a espusetiunii din Parisu, unde inca se afla representate toate elementele romane. — Rusia padesce la ocazione de a executa testamentulu lui Petru celu mare, alu carui monumentu se porta in pelariile cele cu panorama. —

Brasiovu 18/30 Aprile. Maria Ionasiu nascuta B Metianu, adormi in Domnulu astadi la amidi dopa impartasirea cu ss. Taine in flórea vietii numai de 17 ani si in altu doilea anu alu fericitei sale casatorii, in urma unei bôle complete de aprindere.

Adencu intristatulu ei sociu Ioanu Ionasiu, profesor gimnasialu, cu prea dureros'a mama Sar'a B. Metianu, jehniculu unchiu protopopulu Ioanu Metianu, fratii Iudit'a maritata Chiornitia si Traianu, dimpreuna cu rudeniile facu o noua scuta acesta trista si prematura perdere tuturor amicilor si cunoscutilor. Fia'i tierin'a usiora! —

Publicatiune.

Pentru intregirea regimentelor unguresci, recrutarea de estimpu se va executa in 23, 24 si 25 Maiu a. c. in comunitatea Brasiovu.

Contingentulu de 117, adica un'a suta si peste spre-

diece de feori aruncat pe comunitatea Brasiovu se va forma prin tragerea sortiei din tinerii nascuti in anii 1846, 1845, 1844 indatorati la milita.

Deci comunitatea pe langa raspundere este indatorata a-si infacișia cu punctuositate si in numeru deplinu feori si de sub amintitele trei clase de etate comisiunei de recrutare sub conducerea alor doi barbati de incredere, si a se ingrigi, că si cei indepartati din comunitate se corespunda datorintei lor de milita in locul unde se sustienu.

Barbatii de incredere sunt indatorati a fi de facia ia presentare si a garantá prin subscrisarea protocolului de asentare pentru identitatea personala a presentatorilor.

Parintiloru seu tutoriloru asemene li este ertatu a fi de facia la asentarea prunciloru seu tutelatiloru sei.

Din contingentulu recrutorilor sunt detrasi aceia, cari dela asentarea din orma nu cumva s'au liberat prin depunerea tapsei de rescomperare, seu cari dela 1-a Ianuariu a. c. s'au datu de ostasi, seu prin altu modu s'au asentat in favorea contingentului comunulu.

Asentarea se face pe timpulu alor 6 ani de serviciu, si toate concesiunile, precum greutatile si obligatiunile organisatiunei aparatore, ce se va statorii prin legalatiune, se voru estinde si peste recrutii acomasentati.

Mesur'a cea mai mica a trupului s'a prescris a fi de 59 de degete.

Indatoratulu la milita nimerita prin sorte poate inlocui pe altu individu in locul seu.

De inlocuitu numai acela se poate primi:

a) care cu 1-a Ianuariu a. c. a trecutu de 23 de ani;

b) care este neinsuratu seu vedovu fara princi;

c) care in anii de mai nainte a corespusu datorintei sale ostasiesci;

d) care este de competitia Ungariei seu a Ardealului;

e) care nu este mai betranu de 36 de ani, fiindu ostasiu esitu din serviciu, poate fi si de 40 de ani;

f) care este in trupu „deplinu“ sanatosu fara nici unu defektu;

g) care nu sta sub investigatiune criminala, seu n'a fostu pentru vreo crima pedepsit;

h) inlocuirea se incuiintazza prin judele cercualu, si pentru acesta trebuie a suplicá in serisu seu cu cuvantul pana mai tardi in diu'a premergator de asentare.

Incuiintarea aceasta numai atunci se poate da, deca va fi comprobata, ca inlocuitorulu corespunde indata, la tota intemplarea ince nainte de asentarea inlocuitului, conditiunilor de primire.

Déca ori care dintre conditionile aceste nu s'ar implini, inlocuitorulu nimerita prin sorte are se fia inrolat.

Inlocuitul astfelu inrolat are se imprimésca totu timpulu serviciului mai susu determinat in arme, — din contra inlocuitorulu este pentru persoana sa scutita de sub datorinti'a serviciului efectivu militarescu.

Veri-care antiste comunalu este indatoratu a consimna pe toti aceia, cari dorescu a pasi că inlocuiti in regimentele unguresci, si a si staroi că acestia, de si nu in comunitatile loru proprie, dar' in comunitatile invecinate se se pota primi de inlocuiti.

Pentru de a preventi abusurile midilocitorilor panditori de folosu, subscrisulu isi va cunoște de datorintia nu numai oficioasa, ci si patriotica a le stă intru ajutoriu tuturor acelora, cari dorescu ori prin altii a se inlocui, ori a se primi de inlocuiti.

Despre capacitatea seu necapacitatea inlocuitorului spre serviciul militarescu va decide comisiunea de asentare; in catu opinioniile in acesta privintia aru fi diferte, comisiunea superarbitraria va decide cu deplina valoare, si astandu-se prin acesta inlocuitorulu de capacitate, spesele facute prin acesta se voru suporta dupa impregiurari prin membrii aceia ai comisiunii de asentare, cari pe inlocuitorulu l'au declararat de necapace.

Averea inrolatului ce se afla in comunitate se va consera prin oficiatul judecatorescu si se va manipula prin tutoru.

Datu Brasiovu 26 Aprile 1867.

Magistratulu urbanu si districtualu.

1-3 Nr. 3236/1867.

Fr. Fabricius.

P

ublicare.

In 5 Maiu a. c. locurile de pasiune ale comunei Brasiovu aflatiorie la Nagy Csere, Határpatak lunga Apatisa se voru esarendá posesorilor de vite pre lunga o licitatii ce se va face in locu, despre ceea ce se incunoscintieaza oficialu localu spre publicare neamanata.

Brasiovu in 29 Aprile 1867.

Magistratulu.